

Seksuaalikasvatus kuuluu kaikille

Seksuaalioikeusverkoston hallitusohjelmatavoitteet seksuaalikasvatuksen edistämiseksi.

Maailman terveysjärjestön WHO:n mukaan kokonaisvaltainen seksuaalikasvatus on jokaiselle kuuluva seksuaalioikeus. Se edistää seksuaaliterveyttä, seksuaalista hyvinvointia sekä sukupuolten ja yksilöiden välistä tasa-arvoa yhteiskunnassa. Seksuaalikasvatuksella on merkittävä asema seksuaaliväkivallan ehkäisyssä ja sen tunnistamisessa. Siksi kokonaisvaltaista seksuaalikasvatusta on tulevilla hallituskaudella edistettävä seuraavin keinoin.

Koordinoidaan seksuaalikasvatusta systemaattisesti ja laaditaan toimintaohjelma sen edistämiseksi.

- THL:n Seksuaali- ja lisääntymisterveysyksikön lakkauttaminen on heikentänyt kokonaisvaltaisen seksuaalikasvatuksen edistämistä. Suomeen on asetettava kansallinen vastuutaho, jonka tehtävänä on koordinoida alueellista seksuaali- ja lisääntymisterveystyötä.
- Seksuaalikasvatusta edistetään hajanaisesti toisistaan erillisissä politiikka- ja toimenpideohjelmissa. Kokonaisvaltainen toimenpideohjelma tukee johdonmukaista seksuaalikasvatuksen toteutumista ja on välttämätön kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden toteuttamiseksi.
- Opetussuunnitelmien perusteet eivät tarkastele seksuaalikasvatusta riittävän kattavasti. Niihin on sisällytettävä ikäkausikohtaiset tavoitteet oppiainerajat ylittävään seksuaaliopetukseen sukupuolen moninaisuus ja vähemmistöryhmät huomioiden.
- Varmistetaan riittävä rahoitus seksuaalikasvatusta tekeville ja edistäville kansalaisyhteiskunnan toimijoille. Kohdennetaan rahoitusta erityisryhmien seksuaalikasvatukseen.

Varmistetaan ammattilaisten osaaminen kokonaisvaltaisen seksuaalikasvatuksen toteuttamiseksi.

- Seksuaalikasvatuksen laadun vaihtelu asettaa ihmiset eriarvoiseen asemaan. Erityisesti varhaiskasvatuksen, koulujen, oppilaitosten, nuorisotyön sekä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilla on tarve vahvistaa osaamistaan seksuaalikasvatuksesta.
- Seksuaalikasvatusta tekevien ammattilaisten peruskoulutukseen on sisällytettävä pakollisina opintoina kokonaisvaltaisen seksuaalikasvatuksen laadukasta toteuttamista tukevia sisältöjä.
- Ammattilaisten tietoja ja taitoja on vahvistettava säännöllisellä täydennyskoulutuksella, johon kohdennetaan riittävästi rahoitusta.
- Seksuaalikasvatuksen laadun takaamiseksi jokaisen toimintayksikön käytettävissä on henkilö, jolla on erityiskoulutusta aiheesta.

Vahvistetaan suostumuskulttuuria normitietoisella otteella koko elämänkaaren ajan.

- Uudistetun seksuaalirikoslainsäädännön toimeenpano vaatii toteutuakseen asennemuutosta. Suostumus tulee asettaa seksuaalikasvatuksen lähtökohdaksi, ja suostumuskulttuuriin edistämiseksi on tehtävä viestintäkampanjoita.
- Vahvistetaan normitietoista otetta kaikissa poikkihallinnollisissa toimissa seksuaalikasvatuksen edistämiseksi ja sukupuolistuneen väkivallan ehkäisemiseksi. Toteutetaan tutkimushanke ja kehitetään materiaaleja, jotka vahvistavat normitietoisuutta seksuaalikasvatuksessa.
- Lasten ikätasoista uteliaisuutta seksuaalisuuteen ja kehoon on tuettava uusien varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti.
- Aikuisten seksuaalikasvatuksella voidaan lisätä heidän tietoisuuttaan seksuaalioikeuksista. Kokonaisvaltaista seksuaalikasvatusta on tarjottava enemmän myös formaalin opetuksen jälkeen.

Edistetään kokonaisvaltaista seksuaalikasvatusta kaikessa ulkopoliitikassa ja kehitysyhteistyössä.

- Kestävän kehityksen tavoitteita on mahdotonta saavuttaa, jos seksuaalioikeudet eivät toteudu. Seksuaalikasvatus on välttämätöntä seksuaalioikeuksien edistämisessä.
- Kokonaisvaltainen seksuaalikasvatus on tärkeä osa Suomen tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistävää ulkopoliitikkaa. Se on välttämätöntä, kun huolehditaan kaikenikäisten ihmisten seksuaaliterveydestä ja varmistetaan kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien koulunkäynti.
- On varmistettava, että Suomen kehitysyhteistyöstä kohdennetaan rahoitus kokonaisvaltaisen seksuaalikasvatuksen edistämiseen.
- Seksuaalikasvatus on oleellista myös humanitaaristen kriisien keskellä ja rauhan rakentamisessa etenkin kriisien pitkittyessä.